

Online lesaanbod Oekraïense taal en cultuur;
een stukje thuis in Nederland

Verwelkomen jullie als school Oekraïense kinderen? In dit document vind je praktische tips en links naar veelal gratis lesmateriaal, prentenboeken en andere direct bruikbare downloads waarmee je aandacht kunt besteden aan de Oekraïense taal en cultuur.

Zo kunnen deze kinderen ook hun eigen taal blijven ontwikkelen en kun je hen vertrouwde lesmaterialen of leesboeken aanbieden, naast alle nieuwe indrukken die ze al te verwerken krijgen. Op de website van het ministerie van onderwijs uit Oekraïne ontdekten wij dat zij een groot deel van hun curriculum online beschikbaar hebben gesteld. Waar dit niet het geval is, verwijzen zij naar bruikbare alternatieven.

Maar eerst delen we met jullie een interview met Christien Breidenbach. Zij heeft de afgelopen jaren op de Nederlandse school in Kiev gewerkt. Ze vertelt hoe het onderwijs er daar uit ziet in de praktijk.

Namens het team van Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB)

Inhoudsopgave

Interview Nederlandse leraar in Kiev	2
Aanbod Voorschools (3 tot 6 jaar)	4
Aanbod Basisschool (6 tot 11 jaar)	8
Aanbod Voortgezet onderwijs (11 tot 18 jaar)	11

Interview Nederlandse leraar in Kiev

Christien Breidenbach werkte tot voor kort op de Nederlandse school in Kiev. Op deze school krijgen Nederlandstalige kinderen een paar uur in de week les naast hun gewone school in Kiev. Christien is nu, gedwongen door de oorlog, terug in Nederland. Ze heeft in Kiev het Oekraïense onderwijs goed leren kennen en deelt in dit interview haar ervaringen. Hartelijk dank Christien!

‘Veel kinderen die in de afgelopen dagen en weken vanuit de Oekraïne naar Nederland zijn gekomen, zullen ongelooflijk blij zijn als ze hier weer gewoon naar school kunnen.

Dat zal overigens best even wennen zijn, want er zijn de nodige verschillen tussen het onderwijs daar en hier. Het is belangrijk voor de leraren in Nederland om daar wat meer over te weten. Verder fijn om ook aandacht te kunnen besteden aan de Oekraïense taal, wat Oekraïense boeken in de klas te hebben en ouders tips te kunnen geven over hoe zij ook thuis hier aandacht aan kunnen geven.

In Oekraïne gaan kinderen doorgaans vanaf 6-7 jaar naar school. Voor die tijd bestaat de optie van een soort kleuterschool, maar daarvan wordt niet standaard gebruik gemaakt. De didactiek in het primair en voortgezet onderwijs is echt anders, evenals de relatie tot de leraar. De aanpak in Oekraïne is sterk leraar gestuurd en leerlingen zijn minder bekend met allerlei vormen van onderlinge samenwerking. Ook de vrijheid waarmee Nederlandse leerlingen hun leraren aanspreken, zal de nodige verwondering opwekken. Maar, weer in een ritme komen, leeftijdgenoten ontmoeten en lessen volgen, hoe lastig ook met een flinke taalbarrière, zal de meeste leerlingen goed doen.

Ook nuttig om te weten is dat voor Oekraïners ‘Cultuur’ heel belangrijk is. Van jongs af aan gaan kinderen mee naar de opera, het theater, het circus en musea. Men is enorm trots op de Oekraïense geschiedenis en de mensen die daarmee verbonden zijn. Op Oekraïense feestdagen worden Vyshyvanka's gedragen (traditioneel kledingstuk met borduursels). Orthodox Pasen komt eraan en dat betekent dat families Pysanky (eieren) schilderen. Met deze kennis kun je als leraar in het onderwijs je voordeel doen. Hier liggen tal van mogelijkheden voor het uitwisselen van ervaringen of het samen opdoen van nieuwe ervaringen.

Ik raakte dit onderwerp al even aan, maar familie is in Oekraïne heel belangrijk. In de opvoeding van veel kinderen staat bijvoorbeeld oma heel centraal, vooral als ze nog klein zijn. De meeste moeders hebben niet de luxe om (tijdelijk, gedeeltelijk) thuis te blijven. Dat vaders, opa's en soms oma's nu achter moeten blijven, is al traumatisch op zich. Nog los van de oorlog en alle angst die dat teweegbrengt. Iedereen verwerkt dat op zijn eigen manier. Het kunnen spreken in de eigen taal met andere kinderen is hierin belangrijk, maar het moet niet een soort verplicht praatgroepje worden. Ik heb dit bij ons op school gezien, waar die goed bedoelde verplichting verkeerd uitpakte. Dat was voor mij de reden om uitsluitend naar behoefte contact te hebben met mijn leerlingen, nadat we allemaal met spoed moesten vertrekken. Het ene kind wilde praten over zijn

ervaringen en iets niet-schools ter afleiding doen, de ander wilde gewoon les. Een vriendin van mij die nog met haar jonge kinderen in Kiev zit, stuurde wat foto's van knutsels en tekeningen die haar kinderen gemaakt hadden. Op die manier konden ze uiting geven aan hun gevoelens, waar woorden tekortschoten. Misschien is dat wel het beste om met jonge kinderen te doen en dan naar aanleiding van wat er gemaakt is te kijken of er behoefte is aan een gesprek. Een ander voorbeeld is Anja; een Oekraïens meisje van 16 dat inmiddels ook hier in Nederland is. Zij wil graag sporten. Voor haar is dat een uitlaatklep en een manier om met mensen in contact te komen die juist niet gevlucht zijn. Zij wil niet op een kluitje met andere Oekraïense meiden zitten; ze wil terug naar een 'normaal' leven en even niet stilstaan bij alles wat er gebeurd is.

Voor mijzelf is het ook allemaal nog heel onwerkelijk. Het was al jaren onrustig in het oosten van Oekraïne, maar in Kiev merkte je daar weinig van. Na de kerstvakantie in Nederland ben ik met mijn gezin teruggekeerd naar Kiev en in de weken daarna ging het leven gewoon door. Tot het moment dat het advies kwam om het land te verlaten als je er niet noodzakelijkerwijs hoefde te zijn. Omdat noodzakelijkerwijs voor iedereen wat anders inhoudt, heb ik toch maar een ticket geboekt voor mijn dochter en mezelf met het idee de voorjaarsvakantie in Nederland door te brengen. Maar, binnen vierentwintig uur veranderde situatie dusdanig dat ik onze reis moest vervroegen, de nieuwe tickets vervolgens gecancelled werden en het nagenoeg onmogelijk werd om het land per vliegtuig te verlaten. Met ook een treinkaartje op zak, voor het geval dat, ben ik met de enige maatschappij die nog op Kiev vloog, vertrokken. Alles achterlatend en onzeker over hoe alles nu verder zal gaan...'

Aanbod Voorschools (drie tot zes jaar)

Hier vind je aanbod voor het jonge kind, voor leraren maar ook voor ouders thuis. Eerst vind je informatie over een groot online beschikbaar project genaamd NUMO. Dit omvat videolessen, tips en spelletjes om met het jonge kind te doen. Via de vertaalfunctie kun je de content in het Nederlands bekijken en zien wat je er mee kunt. De videolessen zou je op school aan kunnen bieden, maar veel aanbod is ook voor thuis. Tip dus vooral ouders om hiernaar te kijken en hiermee aan de slag te gaan. Na een beschrijving van dit project inclusief de links daarnaartoe, volgen nog enkele particuliere initiatieven zoals gratis te downloaden prentenboeken e.d.

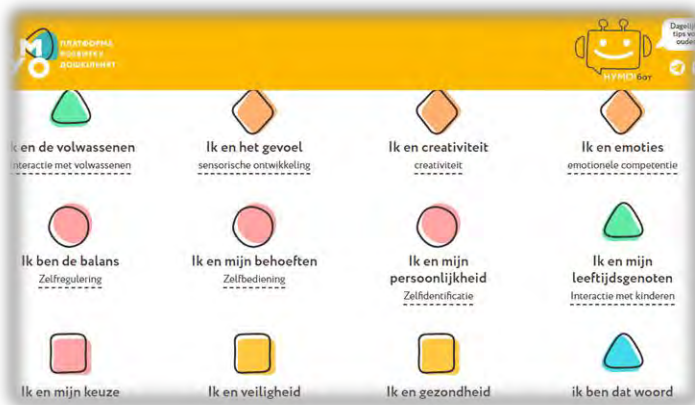
Online kleuterschool NUMO

Op 14 maart '22 lanceerde UNICEF samen met het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van Oekraïne de online kleuterschool NUMO met videolessen voor kinderen van 3 tot 6 jaar. Deze videolessen kun je bekijken op het [YouTube-kanaal MON UKRAINE](#) en op het TV-zenders als MEGOGO- platform, [Kyivstar TV](#), [1 + 1 video](#), [sweet.tv](#), [VoliaTV](#) (via Ctrl + klikken kun je de oranje linkjes openen).

De videolessen duren ongeveer veertig minuten. Er worden liedjes in gezongen, prentenboeken voorgelezen, kleine lesjes gegeven en er is aandacht voor geletterdheid.

De online kleuterschool is onderdeel geworden van [het NUMO-project](#), een platform voor Oekraïens sprekende ouders. Op deze website vinden ouders tips, oefeningen en spelletjes gericht op de ontwikkeling van drie- tot zesjarige kinderen. Per ontwikkelingsgebied is er een introductiefilmpje, gevolgd door een reeks laagdrempelige spelletjes die ouders met kinderen kunnen doen. Voor een aantal spelletjes is wat materiaal nodig (bv. papier en stiften), maar veel kan zonder materiaal of voorbereiding worden gedaan. NB. Op onderstaande printscreens van de NUMO-site zie je een met Google Translate vertaling naar het Nederlands.

Platform HYO: Платформа развития дошкольников

Dagelijkse tips voor ouders

1

Gebruikt phrasal speech, gebruikt het voornaamwoord "I"

Vertel ons:	Doen:	Vragen:
Vertel uw kind een verhaal uit uw eigen ervaring. Bijvoorbeeld hoe je moeder naar je dag vroeg toen je van de kleuterschool kwam. Wat jij deed? Wat maakte je blij, verrast, etc.? Je was blij om te zeggen: "Ik ben vandaag"	Spel "Wie ben ik?". Zeg om de beurt tegen het kind: - Ik ben mama (papa). En wie ben jij? - "Ik ben een jongen." En wie ben jij? - Ik ben Masha. En wie ben jij? - "Ik ben Petrik." En wie ben jij? - Ik ben een chauffeur. En wie ben jij? - Ik ben een voetganger. En wie ben jij?	Wat zal een kind helpen om phrasal-spraak beter te ontwikkelen? Gebruikt het kind volgens uw observaties vaker woorden of kleine zinsdelen? Wat helpt u om beter te begrijpen wat uw kind zegt?

2

Onderscheidt woorden in liedjes, imiteert graag geluiden, herhaalt en voelt ritme

Vertel ons:	Doen:	Vragen:
Vertel ons hoe je als kind echt hield van de muziek die constant in je huis speelde. Hoewel je de woorden van die liedjes niet kende toen je klein was, zong je altijd mee en verbeterde je humeur.	Zing het lied met het kind en sla dan het ritme op met een theelepeltje op een kopje of een handpalm op de knie. Je kunt het nummer raden en het ritme ervan raden.	Houdt het kind van muzieklessen? Lukt het haar om "het ritme te pakken"? Welke liedjes zingt ze graag?

Achtergrondinformatie

Het ministerie van onderwijs Oekraïne heeft samen met UNICEF dit platform ontwikkeld. Het doel is om ouders te helpen hun kinderen te betrekken bij cognitieve en ontwikkelingsactiviteiten en hen, voor zover mogelijk, af te leiden van de oorlog.

De doelgroep is ouders en opvoeders. Dit project is een platform waar ouders en opvoeders al het benodigde ontwikkelingsmateriaal in het publieke domein kunnen vinden.

Het online kleuterschoolprogramma is ontwikkeld door een team van opvoeders onder leiding van Solomiya Boykovych, een expert in voorschoolse educatie. Er zijn ook psychologen toegevoegd aan het ontwikkelingsteam om de inhoud veilig te maken voor kinderen die momenteel onder stress staan. De online kleuterschool is ontworpen om kinderen verbonden te houden met het onderwijs- en ontwikkelingsproces.

Bij kinderboekenwinkel [Barabooka](#) vind je veel gratis kinderboeken in PDF van de uitgeverij "[Morning](#)".

De nationale bibliotheek in Kiev heeft ook voorgelezen boeken en andere leespromotie via [Youtube](#) en [Yakaboo Bookstore](#) biedt gratis toegang tot digitale boeken via hun app.

Verdere initiatieven

- [Kindergarten online](#) - een nieuw project van de Educational Hub.
- Het platform van Mr. Leader. Aansluiten is gratis. Ga hiervoor naar het [telegramkanaal](#) en meld je aan via de [link](#).

- Telegram-zenders " **Pavlusha en Java** " en **Audiosprookjes**.
- Voor kleuters en leerlingen tot en met het zesde leerjaar biedt het Matific-platform voor het leren van wiskunde van onderwijsexperts gratis **toegang** tot speelmateriaal.

Bronnen

<https://mon.gov.ua/ua/news/yunisef-ta-mon-zapustili-dityachij-onlajn-sadok-numo>

<https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-platформи-dlya-navchannya-samorozvitku-ta-otrimannya-dopomogi-j-perevirenoyi-informaciyi>

Aanbod Basisschool (6 tot 11 jaar)

Hier vind je aanbod voor leerlingen in basisonderwijs. Het basisonderwijs in Oekraïne duurt vier jaar; het wordt leerjaar 1 t/m 4 genoemd. In het basisonderwijs start het kind op de leeftijd van 6 (soms 7) jaar. Leerjaar 5 t/m 11 zijn het voortgezet onderwijs.

Helaas is er voor de basisschoolleeftijd geen aanbod vanuit de projecten NUMO (voor 3 tot 6 jaar) of de All-Oekraïense onlineschool (leerjaar 5 t/m 11). Gelukkig zijn er wel veel lesmaterialen gratis te downloaden en ook zijn er veel leesboeken voor deze leeftijd als PDF gratis beschikbaar. Ook op de site van de nationale bibliotheek in Kiev staat veel materiaal. Verder zijn er enkele scholen in de Oekraïne die hun online lessen (gedeeltelijk) beschikbaar stellen. Geen kant-en-klaar lespakket dus maar wel heel wat materiaal om op school of thuis in te zetten.

Download lesmateriaal

Op [deze site](#) vind je veel gratis downloads van lesmateriaal van alle leerjaren (via Ctrl + klikken kun je de oranje linkjes openen). NB. Onderstaande printscreen van de site is met Google Translate vertaald.

Verder is ook veel gratis lesmateriaal te vinden op <https://pidruchnyk.com.ua/>.

Download leesboeken

Bij kinderboekenwinkel [Barabooka](#) vind je veel gratis kinderboeken in PDF van de uitgeverij "Morning".

Boeken vanaf 6 jaar

[Alina Stefan. Marmere hond](#) / #leeskamer, # 3niveau, #verhaal

[Anna Chromova. Ruimteagenten tegen het kaasmonster](#) / # humor, # strips, # superhelden, ook 9+

[Tanya Stus. Sprinkhanen van uitvindes](#) / #leeszaal, # 3level, #verhaal, #serie

[Joeri Nikitinsky. Dimona's sterke vriendschap](#) / # humor, # hoofdstukkenboek

[Mia Marchenko. Verlegen El Salvador](#) / #leeskamer, # 3niveau, #verhaal

[Olga Kuprian. Goedemorgen!](#) / # humor, # hoofdstukkenboek, ook 9+

[Alexandra Dorozhovets. Dromerige kat Phago](#) / #chapterbook

[Andri Kokotyukha. Niet die jongen](#) / #leeskamer, # 3level, #verhaal, #detective

[Vladimir Arenev. De zaak van de gedurfd ontvoering van kuikens](#) / #leeskamer, # 3level, #verhaal, #...

Boeken voor kinderen vanaf 9 jaar

[Natallia Bon. UFO's buiten het dorp](#) / #avonturen #hoofdstukboek #verhaal

[Sergej Loskot. Chubziki](#) / #avonturen #hoofdstukboek #verhaal

[Galina Tkachuk. Squirrel Beans and Midnight Devourer](#) / # humor # avontuur # hoofdstukkenboek

[Alexander Orlov. Hoor niet Onsterfelijk](#) / # humor # avontuur # hoofdstukkenboek

[Sergej Loskot. De geheime missie van Kapitein Kep](#) / # humor # avontuur # hoofdstukkenboek

[Sergej Loskot. Kapitein Cap en kippenpiraten](#) / # humor # avontuur # hoofdstukkenboek

[отигроушка. Verwarde verhalen](#) / #tales #collection

[Olesya Mamcic. Ivanna en het bad](#) / # humor # verhalen # verzameling

De nationale bibliotheek in Kiev heeft ook voorgelezen boeken en andere leespromotie via [Youtube](#) en [Yakaboo Bookstore](#) biedt gratis toegang tot digitale boeken via hun app.

De educatieve app Erudito kunnen kindereengebruiken in de periode dat er geen toegang tot school is, maar wel internet. [Google spelen](#). [App-winkel](#).

Verdere initiatieven

- [Optima](#) Distance School heeft gratis toegang tot jaarlijkse materialen voor de klassen 1-11 geopend. Na registratie ontvangt iedereen links en wachtwoorden om in te loggen.
- Het onderwijsplatform ThinkGlobal Online maakt verbinding met live lessen, biedt leermateriaal en voert aanvullende activiteiten voor kinderen uit. Volg het [schema](#).
- Liko Education Online Distance School biedt iedereen gratis toegang tot onderwijs op hun Online-platform. Instructies voor registratie voor studies (leerjaren 2-11) op de [link](#).

- Alterra School opent een extern platform. Gebruikers hebben toegang tot materialen en tests. Details vind je [hier](#).
- Het educatieve platform OkStudy heeft dagelijks gratis online ontmoetingen gelanceerd met kinderen vanaf 6 jaar: dansen, spelletjes, Engels, films kijken, enz. [Telegram-kanaal](#).
- [YouTube-kanaal](#) met de Oekraïense letter-klank koppelingen

- Het Dzherelo Distance Education Center biedt gratis toegang tot het volledige Luisteraarspakket (klassen 1-11) voor zelfstudie. Schrijf je in via de [link](#).
- Het School Navigator-project biedt toegang tot [lesopnames](#) en realtime lessen in het Oekraïens, Engels en Russisch. Registreer [je hier](#).
- Wiskundig online platform "GIOS" heeft een gratis verbinding met het platform geopend, registratie via de [link](#).
- De Basis Onderzoekschool voert samen met de School [Info Viber Community](#) een educatief initiatief voor de basisschool en middelbare scholieren in Oekraïne.
- Het netwerk van [M'Andryk International School](#) nodigt leerlingen in de leerjaren 1-8 uit om gratis online lessen te volgen.
- [Alterra school](#) opent het externe platform ALTERRA ONLINE EXTERNAT en geeft toegang tot materialen en toetsen.

Bronnen

<https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-platformi-dlya-navchannya-samorozvitku-ta-otrimannya-dopomogi-j-perevirenoyi-informaciyi>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>

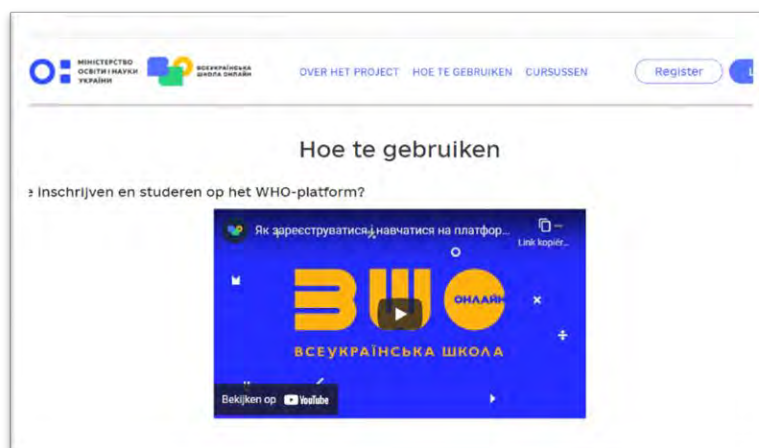
Aanbod Voortgezet onderwijs (11 jaar tot 18 jaar)

Hier vind je aanbod voor leerlingen in het voortgezet onderwijs voor docenten. Het voortgezet onderwijs start in leerjaar 5 (na 4 jaar basisonderwijs) en loopt door tot leerjaar 11. Eerst lees je informatie over een groot, online beschikbaar project, genaamd All-Oekraïense School Online. Dit project omvat het gehele Oekraïens curriculum vanaf leerjaar 5. Via de vertaalfunctie kun je de content in het Nederlands bekijken en zien wat je er mee kunt. De leerling schrijft zich via zijn school in Oekraïne in op het platform en heeft dan toegang tot de lesstof. Na de beschrijving van dit project, inclusief de links daarnaartoe, vind je informatie over te downloaden lesmateriaal, een app om kinderen toegang te geven tot Oekraïense leesboeken en een lijst met verdere particuliere initiatieven.

All-Oekraïense School Online

De **All-Oekraïense online** school is een digitaal platform dat is ontwikkeld door het ministerie van onderwijs in Oekraïne in **samenwerking** met o.a. UNICEF (via Ctrl + klikken kun je de linkjes openen).

NB. Onderstaande printscreens van de site zijn een met Google Translate gemaakte vertaling.

Het platform bevat video-tutorials, tests en materialen voor zelfstandig werk in 18 hoofdvakken: Oekraïense literatuur, Oekraïense taal, biologie, biologie en ecologie, aardrijkskunde, wereldgeschiedenis, geschiedenis van Oekraïne, wiskunde, algebra, algebra en het begin van analyse, meetkunde, kunst, grondbeginselen van het recht, natuurwetenschappen, natuurkunde, scheikunde, Engelse taal en buitenlandse literatuur voor leerjaar 5 tot en met leerjaar 11.

The screenshot shows the 'nob' website interface. At the top, there are navigation links: 'OVER HET PROJECT', 'HOE TE GEBRUIKEN', 'CURSUSSEN', 'Registreer', and 'Log in'. The main section is titled 'Klassen' and displays a grid of course cards for grade levels 5 through 10. Each card includes a large number, the grade level name, and a 'Lees verder >' button. A blue arrow points from the 'Groep 7' card to a callout box. The callout box contains the text 'Oekraïense taal. Groep 7' and a button 'Schrijf je in voor een cursus'. Below the callout box, there is a small video player thumbnail with the text 'УКРАЇНСЬКА МОВА' and a play button. Underneath the video player, there is a list of bullet points describing the course content and a list of 11 program topics.

Oekraïense taal. Groep 7

Schrijf je in voor een cursus

En online cursus in de Oekraïense taal in het 7e leerjaar programma zal helpen om het leermateriaal over bijvoeglijke naamwoorden en bijwoorden onder de knie te krijgen.

In deze cursus studenten

- informatie leren over bijvoeglijke naamwoorden en bijwoorden, hun morfologische kenmerken, syntactische rol, creatie en gebruikskennmerken;
- leren over bijvoeglijke naamwoorden en bijwoordelijke verbuigingen, leestekens erin;
- maak kennis met werkwoordsvormen op -no, -to;
- praktijkervaring opdoen in de toepassing van de bestudeerde stof, het uitvoeren van verschillende taken en testen.

Programma

Onderwerp 4. Bijvoeglijk naamwoord

1. Adjectief als speciale vorm van het werkwoord: algemene betekenis, morfologische kenmerken, syntactische rol.
2. Bijvoeglijk naamwoord inversie.
3. Leestekens in zinnen met bijvoeglijke naamwoorden.
4. Actieve en passieve bijvoeglijke naamwoorden.
5. Creatie, verbuiging en spelling van actieve en passieve bijvoeglijke naamwoorden van de tegenwoordige en verleden tijd.
6. Spelling van naamvalsuitgangen van bijvoeglijke naamwoorden.
7. Werkwoordsvormen op -nee, -to.
8. Beperkt gebruik van vormen van actieve werkwoorden in de tegenwoordige tijd in de moderne Oekraïense taal, manieren om ze te vervangen.
9. -N- in bijvoeglijke naamwoorden en -nn- in bijvoeglijke naamwoorden van werkwoordsprong.
10. Niet met bijvoeglijke naamwoorden.
11. Generalisatie en systematisering van de bestudeerde over het onderwerp "Adjectief".

Artikelen

Geschiedenis van Oekraïne

Algebra

Algebra en het begin van analyse

Biologie

Biologie en ecologie

Wereld geschiedenis

geografie

Iedereen kan [het platform "All-Ukrainian School Online"](#) gebruiken, dat videolessen, notities, tests bevat, evenals [het Teacher's Office](#), dat leraren helpt om in contact te blijven met studenten. Ook zijn de videolessen beschikbaar via tv-kanalen in het kader van het project 'leren zonder grenzen'. Op de Oekraïense tv-zenders PLUSPLUS, Pixel en regionale zenders van de openbare omroep, evenals online tv-platforms [MEGOGO](#), [Kyivstar TV](#), [1 + 1 video](#), [sweet.tv](#), [VoliaTV](#) z

Ook is er een [mobiele applicatie](#) en [op het Youtube-kanaal van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen](#) staan er, in het Oekraïens, informatiefilmpjes over het

platform. Gaat een leerling voor het eerst op dit platform aan de slag dan kunnen deze helpend zijn.

Achtergrond

Alle educatieve inhoud komt overeen met de huidige educatieve programma's van de staat en de kwaliteit ervan is getest door het Oekraïense Instituut voor Onderwijsontwikkeling. Het platform is gemaakt door de openbare vereniging "Osvitoria" in opdracht van het Ministerie van Digitale Transformatie van Oekraïne, het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van Oekraïne en de staatsinstelling "Oekraïens Instituut voor Onderwijsontwikkeling", ondersteund door Zwitserland. Om de toegankelijkheid van educatieve inhoud voor een breed scala aan gebruikers te verbeteren, waaronder kinderen met speciale onderwijsbehoeften, heeft UNICEF zich aangesloten bij de organisatie en ondersteuning geboden op het gebied van inclusie.

Lesmateriaal downloaden

Wil je werk op papier aanbieden, dan kan dat ook. Hier vind je veel **gratis downloads van lesmateriaal** van alle leerjaren die je uit kunt printen. Onderstaande printscreen van de site waar je de leermaterialen kunt vinden is met Google Translate vertaald naar het Engels.

The screenshot displays the 'Catalog of literature' website for 'Ukrainian language 8th grade'. It features a sidebar with grade levels from 1st to 8th. The main content area shows two textbook covers for the 8th grade. A blue arrow points from the second cover to a detailed view of the textbook page. This view includes a table with two columns: 'ПРАВИЛЬНО' (Correct) and 'СРІЖОК' (Synonym/Antonym). Below the table is a reading task and a list of three variants for a writing assignment.

ПРАВИЛЬНО	СРІЖОК
для будь-якого віку	для любого віку
вартість	стоїть
вступний	слідуючий
прого інструктажу	на рахунок інструктажу
ратувальник	спасатель

Verder ook veel gratis lesmateriaal op <https://pidruchnyk.com.ua/> . Boeken kunnen worden geluisterd en gelezen via de app van [Yakaboo Bookstore](#). De applicatie werkt gratis bij registratie vanaf een Oekraïens telefoonnummer.

Verdere initiatieven

Het ministerie van onderwijs Oekraïne vermeldt ook nog onderstaande particuliere initiatieven. Een aantal scholen in Oekraïne is overgegaan op onlineonderwijs. Dit bieden zijn aan hun eigen leerlingen aan en soms kunnen andere leerlingen (deels) gratis meedoen.

- De [Atmosferische School](#) afstandsschool geeft gratis toegang tot het Luisterpakket met kant-en-klaar lesmateriaal dat ook door docenten gebruikt kan worden.
- [Optima](#) Distance School heeft gratis toegang tot jaarlijkse materialen voor de klassen 1-11 geopend. Na registratie ontvangt iedereen links en wachtwoorden om in te loggen.
- [DAR](#) Distance School heeft een educatief platform geopend voor studenten in de klassen 7-11.
- De Academie voor Modern Onderwijs "A+" heeft een [onlineproject](#) gemaakt voor alle kinderen in Oekraïne die kunnen deelnemen aan de lessen op Zoom.
- Het Jamm School-team organiseerde een [afstandsschool](#) voor leerlingen in de leerjaren 5-11.
- Het onderwijsplatform ThinkGlobal Online maakt verbinding met live lessen, biedt leermateriaal en voert aanvullende activiteiten voor kinderen uit. Volg het [schema](#) .
- Liko Education Online Distance School biedt gratis toegang tot onderwijs op hun platform. Instructies voor registratie voor studies (grades 2-11) op de [link](#) .
- Alterra School opent een extern platform. Gebruikers hebben toegang tot materialen en tests. Details vind je [hier](#) .
- Het Dzherelo Distance Education Center biedt gratis toegang tot het volledige Luisteraarspakket (klassen 1-11) voor zelfstudie. Schrijf je in via de [link](#) .
- Het School Navigator-project biedt toegang tot [lesopnames](#) en realtime lessen. Registreer [je hier](#) .
- Wiskundig online platform "GLOS" heeft een gratis verbinding met het platform geopend, registratie via de [link](#) .
- De Basis Onderzoeksschool voert samen met de School [Info Viber Community](#) een educatief initiatief voor de basisschool en middelbare scholieren in Oekraïne.
- Het netwerk van [M'Andryk International School](#) nodigt leerlingen in de leerjaren 1-8 uit om gratis online lessen te volgen.
- Het [Campster- platform heeft](#) gratis toegang tot cursussen op het platform geopend.
- [Alterra school](#) opent het externe platform en geeft toegang tot materialen en toetsen.

Bronnen

<https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-platformi-dlya-navchannya-samorozvitku-ta-otrimannya-dopomogi-j-perevirenoyi-informaciyi>

<https://lms.e-school.net.ua/about>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>